

Nakakadiri ~ Isang Gotiko Epiko

ni GE Graven

Kabanata V

Abbey ng Gardiens ~ Agosto, 1347

~Matagal nang patay ang mga sulo sa lagusan, maliban sa isa na ngayon ay nakasandal mula sa isang sangandaan sa dingding habang iniilaw nito ang pasukan ng kakaibang tirahan ni Lazarus sa katakomba. Sa liwanag nito, idiniin ni Ivan ang kanyang malaking katawan sa pintuan, habang ang kanyang mga mata ay nakatitig sa isang sulat. Sa loob ng silid, nakaupo si Lazarus sa gilid ng kanyang kama, kumakain mula sa isang mangkok na gawa sa kahoy.

Nagtanong si Lazaro sa pagitan ng mga subo, "Ano ang binabasa mo, prayle?"

"Isang sulat na ipapadala ko kay Prayle Salvitino—sa kinabukasan," sagot ni Ivan, ang mga mata ay nakatitig sa liham.

"Sino siya?"

"Isang Prayle ng Mababang Konseho—dating nanirahan dito sa Abbey. Bago ka—bago ka pa ipinanganak."

"Nasaan siya ngayon?"

"Sa Italya—Cancello—ang isa pang Monasteryo ng Konseho."

"Bakit ka sumusulat sa kanya?"

"May utang na loob siya sa akin. At matutulungan niya tayo sa isang maliit na bagay—kapag umalis na tayo papuntang Italya."

"Italya? Pero, kumusta naman ang Burgandy?"

"Italya, una."

"Sasama pa rin sa atin si Prayle Odino, 'di ba?"

Tumango ang monghe at pinagtibay ito. "Sumasang-ayon siya."

"Paano nagkakaroon ng utang na loob sa iyo itong si Prayle Salvitino?"

Sandaling inalis ni Ivan ang tingin sa pahina. "Tama na, Lazarus—kumain ka na."

Kumagat muli si Lazarus at sandaling ngumunguya bago bumaling kay Ivan. "Habang wala ka , may nakita akong lalaking dinala rito at ikinulong sa isa sa mga selda. Ano ang ginawa niya , prayle?"

"Ang bilanggo ay haharap sa paglilitis para sa erehiya. Siya ay kukunin sa umaga."

"Ano ang ginawa niya?"

"Hindi mo siya iniistorbo, Lazaro—kumain ka na. Gabi na."

Sumulyap si Lazarus kay Ivan, na tutok na tutok sa sulat. Kumuha siya ng kaunting karne at tinapay mula sa kanyang mangkok, inihagis ito sa ilalim ng kanyang kama, at nagpatuloy sa pagkain.

"Marahil ay nagugutom siya," mungkahi ni Lazaro.

Tumikhim si Ivan, tinupi muli ang sulat at isinuot ito sa ilalim ng kanyang damit. "Tapusin mo na ang pagkain mo, anak. Ayokong mapalapit ka sa kanya. Pwede mo ba akong samahan?"

"Oo, prayle." Sumilip si Ivan sa mangkok at pinagmasdan ang bawat subo hanggang sa mailagay ni Lazarus ang huling piraso ng tinapay sa ilalim ng takip ng kanyang maskara. May nasisiyahan at ngiting kinuha ni Ivan ang walang laman niyang mangkok. Mabilis na sumugod si Lazarus sa ilalim ng kumot.

Kinalong siya ni Ivan. "Mga panalangin mo?"

"Oo, prayle. At ipinagdasal ko ang bilanggo."

"Napakaganda. Kung gayon, magkikita tayo bukas ng umaga. Matulog ka nang mahimbing."

"Magandang gabi, prayle."

Walang patid na hakbang na lumabas si Ivan ng silid habang iniipit ang sulo ng pinto sa dingding at tinahak ang daan palabas ng mga katakomba.

Habang nakadungaw sa ibabaw ng tambak ng mga kumot, pinagmasdan ni Lazarus ang mga bintana ng kanyang pintuan na naglalaho at nagdidilim habang ang ilaw ng sulo ni Ivan ay tumatagos sa pasilyo. Pagkatapos ay pinakinggan niya ang pagtama ng mga sandalyas sa bato habang paakyat si Ivan sa hagdanan ng katakomba. Sa wakas, mabilis na tumayo si Lazarus sa kalansing ng isang malayong pinto. Ngayon, dahil sa kuryosidad kaysa sa tagubilin ng magulang, kinuha niya ang pagkain mula sa ilalim ng kanyang kama, binalot ito ng tela, at dahan-dahang umakyat sa pasilyo. Nang marating ang isang sangandaan ng mga tunel, ang Benion Tunnel sa kanyang kaliwa at isang maikling pasilyo sa kanyang kanan, lumiko siya pakanan upang pumasok sa isang maikling daanan ng mga selda. Anim na pinto ng selda ang nakahanay sa mga dingding—tatlo sa magkabilang dulo. Sa halip na mga crypt para sa tirahan ng mga patay, ang mga silid na ito ay naglalaman ng mga selda na may mga nakakandadong pinto upang ikulong ang mga buhay. Ang makikipot na bintana sa mga pinto ay nilagyan ng mga sliding iron plate.

Lumapit si Lazarus sa huling selda sa kanan. Binuksan niya nang padausdos ang bintana; tumigil ang tunog ng mga bulong-bulong na panalangin.

"Kumusta po, ginoo. May dala akong pagkain. Ako po si Lazaro. Makakausap ko po kayo kung nais ninyo."

Kumalabog ang dayami ng selda at isang tinig ang nagsalita. "Kumusta Lazaro. Purihin ang pangalan ng Panginoong Kristo, na siyang Hesus."

Ipinasa ni Lazaro ang pagkain sa bintana, at sumagot, "Pinagpala siya. Kunin mo na ang pagkain, ginoo."

Nang makuha ito ng bilanggo, biglang sumulyap si Lazarus sa mukha nito. Isa itong binata na may mapusyaw na buhok, kayumangging mga mata, at manipis na balbas na nagpapakita ng balingkinitang katangian ng mukha. "Lubos akong nagpapasalamat," sagot ng bilanggo. Yumuko siya sa may pintuan habang si Lazaro naman ay ganoon din, na nag-iwan lamang ng dalawang pulgada ng tabla ng roble sa pagitan nila.

Kinatok ni Lazarus ang pinto. "Bakit ka nandito?"

Sumagot ang bilanggo nang may punong-punong bibig, "Pinaratangan ng erehiya. Ako ay tatayo sa harap ng isang inkisisyon."

"Ano ang ginawa mo?"

"Namumuhay ako tulad ng pamumuhay ni Hesus."

"Kung gayon, paano ito naging erehiya?"

Nilunok ng bilanggo ang kanyang pagkain at nagpaliwanag. "Isang obispo kasama ang kanyang maraming sundalo ang pumasok sa aming nayon at nagpatawag ng pagtitipon para sa lahat. Isinulat niya ang aming mga pangalan at mga hanapbuhay sa kanyang mga aklat ng pagbibilang—upang matukoy ang dami ng ating mga ikapu sa simbahan. Gaya ng marami sa nayon ay mga Kapatid ng Penitensiya, ang Ikatlong Orden ni San Francisco, tumanggi kami. 'Mali iyon.'

"Mali ba ang pagbabayad ng ikapu?" tanong ni Lazaro.

"Namuhay si Hesus sa ganap na kahirapang apostoliko. Ang lahat ng tao ng Diyos ay kinakailangang mamuhay na gaya ni Kristo. Ganito ang nakasulat: 'Mas madali pa para sa isang kamelyo na dumaan sa butas ng karayom kaysa sa isang mayamang tao na pumasok sa kaharian ng Diyos. Ang isang tao ay mahirap kapag wala siyang mga barya at walang kalakalan,' ngunit maaari pa rin siyang maging mayaman kay Cristo at mag-alay ng ikapu sa Kanya."

"Paano?"

"Mag-iwan ng ikasampung bahagi ng mga bukid na hindi nagalaw. Mag-iwan ng ikasampung bahagi ng mga hayop na walang bayad. Mag-iwan ng ikasampung

bahagi ng mga bunga na hindi naani; magbigay ng ikasampung bahagi ng iyong pagkain sa isang taong nagugutom. Ang ikasampung bahagi ay isang handog, na itinakda para sa Diyos. Ang mga templo ay walang lugar para mangolekta ng ikapu ng anumang bagay—ang mga ito ay mga lugar lamang para sa pagsamba.

"Ngunit, tinutulungan ng Simbahan ang mga mahihirap, hindi ba?"

"Kung ang Simbahan ay nangongolekta ng ikapu na para sa Diyos at ginagamit ito, anuman ang layunin nito, ang handog ay hindi para sa Diyos, kundi para sa Simbahan. Iyan ang mga salita sa Lucas at Mateo."

"Alam ko po ang mga salita, ginoo. Ipinakita niyo po ba sa obispo at mga sundalo ang mga salitang ito?"

"Kilala nila ang mga iyon."

"Bakit hindi mo sinabi sa kanila na magtatrabaho kayo—at kapag umalis sila, baka lahat kayo ay tumakas na?"

"Tumakas ba si Hesus?"

Napakamot si Lazarus sa kanyang ulo at hinanap ang mga batong panlatag bago itinuon ang kanyang pansin sa pinto. "Kung gayon, marahil ay masasabi mo sa kanila na kukunin mo ang parehong hanapbuhay ni Hesus. Sabihin mo sa kanila na ang iyong hanapbuhay ay ang pagtuturo sa mahihirap na masa tungkol sa Diyos. Mag-alok sa kanila ng ikapu ng iyong mga turo, ha?"

Tumawa nang mahina ang bilango. Iniyuko ni Lazaro ang kanyang ulo sa gilid na parang asong naguguluhan. "Hindi ganoon kadali, Lazaro. Kailangan kong manumpa sa harap ng Diyos. Mula noon ay inihanda na ng inkisasyon ang mga tanong na hahatol sa akin. Hindi ako maaaring manumpa at magsinungaling. Nasentensiyahan na ako — susunugin ako."

"Nasunog? Sinusunog ng Simbahan ang mga tao?"

"Daan-daan; nasunog na."

"Ang Simbahan? Ngunit, ang Simbahan ay sa Diyos. Bakit kailangan nitong sunugin ang mga tao?"

"Maraming dahilan. Kadalasan, dahil sa hindi pagbabayad ng ikapu o pananatiling tapat sa ibang pananampalataya."

Sa huli, tumugon si Lazaro, "Kung gayon, sa isang kasinungalingan, sinasabi ng mga salita ni San Mateo:

Lahat ng kasalanan at panlalait ay ipatatawad sa mga tao, ngunit ang panlalait sa Espiritu ay hindi patatawarin sa kanila."

"Huwag kang magsisinungaling. Hindi mo ba natatandaan ang mga salitang ito, Lazaro?"

Nagsimula si Lazaro, "Kilala ko po sila, ginoo. Pero, kung susunugin ka nila—"

"Hindi ako manununumpa, tulad ni Hesus. Hindi ako tatakas sa mga taong hindi makatarungang humahatol sa akin."

Hindi rin ako mag-aalok sa kanila ng kasinungalingan para iligtas ang aking sarili."

"Ginoo; kung susunugin ka nila—"

"Hindi rin nagsinungaling o nanukso si Hesus. Lazaro, huwag mo akong tuksuhin mula sa Panginoon."

"Ginoo, maaari po ba akong magtanong?"

"Tunay nga, Lazaro."

"Bakit hindi mo hiniling sa akin na buksan ko itong pinto kung alam mo namang susunugin ka nila?"

"Malaya na ako. Ang pintuang ito, bukas man o sarado, ay hindi makakagawa ng kalayaan. Ang kalayaan ay sa loob."

"Maaari mo ba akong payagan na tanggalin ang trangka nitong pinto, para makatakas ka?"

"Tunay nga, hindi. Tinutukso mo na naman ba ako, Lazaro?"

"Hindi po, ginoo. Hindi ko lang po maintindihan kung bakit ayaw ninyong iligtas ang inyong sarili."

"Pananampalataya, Lazaro. Naligtas na ako, sa pamamagitan lamang ng pananampalataya."

"At susunugin ka nila, gaya ng sabi mo?"

"Gagawin nila."

"Kung totoo ito, ginoo, bakit hindi ko pa nababasa ang mga ganitong bagay?"

"Marahil ay wala ka sa lugar para magbasa tungkol sa mga ito. Gayunpaman, isa kang edukado. Isa ka bang batang pari?"

"Ako nga."

"Ah! Ayan na. Kung paanong ang mga tao ay nagrenda sa mga kabayo at nagpapastol ng mga baka, ikaw rin ang kabayo at baka. Ang mga anak na lalaki ay nagiging kanilang mga ama at ang mga batang lalaking pari ay nagiging mga prayle na kanilang kasama sa paglilingkod. Ang isang henerasyon ay nag-aanak ng susunod."

Yumuko si Lazaro, pinag-isipan ang karunungan sa mga salita, bago muling humarap sa pinto.

"Ano ang pangalan mo, ginoo; upang malaman ko kung sino ang aking ipinagdarasal?"

"Isa akong mahirap na tao kay Kristo. Ipanalangin mo ako bilang ganito." Nagkibit-balikat si Straw. "Nagpapasalamat ako sa iyong pagkabukas-palad at pakikisama. Ngayon, kailangan ko nang bumaling sa aking sariling mga panalangin. Purihin ang pangalan ng Panginoong Kristo Hesus at ang testamento ni San Pedro Juan ng Oliva. Purihin ang kanilang mga pangalan," sigaw ng bilanggo, habang gumagapang palayo sa pinto.

"Magandang gabi, Lazaro."

Tinawag siya ni Lazaro. "Kawawang Tao kay Kristo?"

Katahimikan.

"Kawawang Tao kay Kristo?" muling sigaw ni Lazaro. Ngunit hindi na inialay ng bilanggo ang kanyang sarili.

Kaya, nilisan ni Lazarus ang selda at naglakad palayo. Ngunit, habang papunta sa kanyang silid, pagkalabas pa lamang niya sa pasilyo, isang kaluskos ang narinig mula sa isang lagusan na nakadugtong sa pangunahing daanan at direktang nasa tapat ng pasilyong kanyang nilisan. Ang tunog, na parang nababasag na kahoy, ay umalingawngaw mula sa kaibuturan ng Benion Tunnel—ang mas sinauna ang maraming arteryang sa ilalim ng lupa. Sa pagkakaalala ni Lazarus—tulad ng isang batas na nakaugat—mayroong isang umiiral na tuntunin: na maaari siyang gumala sa lahat ng mga tunel ng mga katakomba maliban sa Benion. Ipinagbawal siya ni Ivan na tumapak sa ilalim ng mapanganib na mga bato ng bubong nito na maluwag na nakasabit kahit na pagkatapos ng katamtamang ulan. Bukod pa rito, dahil ang Benion ay isa lamang patay na daanan sa gilid na naglalaman lamang ng mga selyadong pinto ng crypt na may Dahil sa mga nakapilang buhok na nababalutan ng kalawang na ilang siglo na, wala siyang dahilan para sumubok nito. Gayunpaman, minamaliit ni Ivan ang unti-unting pag-unawa ni Lazarus sa kalayaan, gaya ng nakagawiang gawin ng mga debotong magulang—mapagtiwala at walang pakialam.

Nakatayo si Lazarus sa harap ng pasukan ng Benion at nakinig sa patak ng tubig na umalingawngaw sa mga guwang nitong bituka. Muli, narinig niya ang kaguluhan, dahil ito ay kahawig ng ingay ng mga tabla na nabibigatan sa bigat ng isang mabigat na bagay.

pasanin. Kinagat siya ng kuryosidad— kinuha siya ng bunga ng tukso —itinulak siya ng kalayaan. Kaya naman, huminga siya nang malalim, tumingin sa paligid, at palihim na bumaba sa Benion Tunnel. Mabilis siyang dumaan sa maraming pinto ng crypt, at sinulyapan lamang ang mga ito. Sa wakas, narating niya ang dulo ng koridor upang matuklasan ang ugat ng kaguluhan—ang huling pinto ng crypt ay nakayuko palabas, may bahid ng tulis-tulis na linya ng mga piraso na humahati nang pahaba sa kabuuan nito. mga patayong tabla.

Mayroon nang puwang na naghihiwalay sa pintong kahoy mula sa mabatong frame nito at ang bakal na kandado nito ay nabasag. Nanlaki ang mga mata, sumilip siya sa pagitan ng pinto at frame at natuklasan ang isang hanay ng mga parihabang guwang—mga nitsong may nakatira, apat ang taas—na nakaukit sa kanang pader ng isang malaking silid-kulungan. Sa loob, isang kalapit na mesa ang humarang sa lahat ng karagdagang paningin nila. Isang kalawangin na krusipiho na bakal ang nakasabit sa likurang dingding, ngunit kalahati lamang nito ang nakikita—mas lalo na ang madilim na silid.

Naamoy niya ang bukana upang maaninag ang mga naghahalo-halong amoy na daan-daang taon na ang tanda na nagmumula sa libingan: ang amoy ng nabubulok na tela; ang amoy ng mga butong yeso; ang amoy ng lumang fungus, at ang tamis ng basang bato. Dahil sa labis na kuryosidad, isinuksok ni Lazarus ang kanyang mga daliri sa siwang at hinila. Kinamot ng pinto ang sahig habang pinipilit niya itong palawakin. *Nabasag—nabasag—kahit na—* ang bagong kahoy

“Bang!” Agad na sumabog ang pinto, nagpaulan ng mga piraso ng tabla sa kabilang pader. Gumuho ang mga batong arko sa itaas ng pinto nang sumuko ang lahat ng suporta ng keystone. Sa mas mataas pa, isang malaking bahagi ng pader at katabing bubong ang nabigyan ng daan ng isang avalanche na bumuhos sa paligid niya. Sa gitna ng nagngangalit na kaguluhan, sumisid siya sa dulong sulok ng terminal wall habang ang ilan sa mga masonry nito ay bumagsak sa sahig.

Bumalik ang katahimikan, maliban sa tunog ng mga agos ng tubig na lumalagutok sa mga batong-patag. At nang humupa na ang alikabok at mga kalat, dahan-dahang tumayo si Lazarus, marumi ngunit hindi nasaktan. Itinago niya ang isang pares ng mala-aso na tainga sa ilalim ng kanyang hood at naghanap ng mga tunog. Ang bumabagsak na tubig ay parang isang malakas na dagundong—ang pagtalsik ng mga batong bumabagsak ay parang mga malalaking bato na bumabagsak sa isang malalim na bangin—ang mahinang pagtakbo ng mga paa ng daga ay parang mga kulog na paa. Gayunpaman, nanatiling nakatuon ang atensyon ni Lazarus sa pasukan ng Benion Tunnel. Wala siyang narinig na langitngit ng pinto ng katakomba—walang kalabog ng mga sandalyas ng monghe sa isang mabatong hagdanan—tanging ang tunog lamang ng malayong bilanggo sa daanan ng mga selda habang siya ay naglalakad sa d

Sinuri ni Lazarus ang mga labi sa paligid niya. Ang dulong pader ng tunel ay halos nakatayo ligtas, maliban sa isang maliit na hukay kung saan bumagsak ang mga bato sa tabi niya—ang nasirang bahagi ng pader ngayon ay nag-iiwan ng tila isang walang-kalalimang butas. Isang maasim na hangin, tatlong siglo nang luma, ang bumuhos mula sa butas. Pagkatapos, napagtanto niya na,

ang tila inaakalang dulo ng patay na Benion Tunnel ay isa lamang gumuguhong huwad na pader—makikita, ang daanan ay umaabot pa.

Sumilip si Lazarus sa butas, ang kanyang hood ay kumakaway sa harap ng butas na humahampas sa hangin. Sa lahat ng paraan maliban sa isa, ang patuloy na lagusan ay sumasalamin sa hindi natatakpanng bahagi. Maaaring magmukhang inabandona ang daanan bago pa man ito tuluyang matapos dahil, bagama't may mga crypt sa mga dingding ng lagusan, wala pa ring mga butas na natatakpan ng mga pinto. Sumilip siya sa pagitan ng mga lumuwag na bato at pumasok sa loob. Sa kanyang paningin, ang mga crypt ay hindi kailanman nagtago ng mga labi. Ang una ay wala, gayundin ang pangalawa—at ang mga bangkay ay palaging may bahid ng mga bato sa ilalim na may kulay-kalawang na patina na kahit ilang siglo ay hindi kayang tanggalin. Nagpatuloy siya sa lagusan, naglalakad lampas sa maraming mga walang nakatira at hindi natapos na mga kripto.

Bagama't nanatiling malinis ang hangin sa mga silid-tulugan, habang mas lumalakad pa siya sa pasilyo, ang hangin ay umamin ng kamatayan—lalo pang tumitindi dahil sa bahid ng mga sinaunang labi. Mas malalim na sumisid si Lazarus. Sa dulo ng tunel, natuklasan niyang ang pasukan ng huling libingan ay naiiba sa iba dahil mayroon itong maikli at sira-sirang pinto, ngunit natatakpan ng mga labi ng isang gumuguhong pader na bato—na parang isang mas bagong pader na bato ang itinayo upang itago ang lahat ng ebidensya ng pintong ngayon ay nakalantad na. Mula sa kabila ng mga basag na tabla ng pinto ay umaamoy ang amoy ng pagkabulok. Hinila niya ang mga maluwag na bato, pinunit ang mga kurtina ng sapot ng gagamba, itinulak ang mga butas-butis at sira-sirang tabla, at pumasok sa loob. Walang kahit isang bahid ng liwanag ang sumikat, ngunit sa hindi nasirang at nakamamatay na tahimik na kadiliman sa kabila ng mga nakakalat na labi ng maikli at sira-sirang pinto, ang mga gutom na mata ni Lazarus ay nanlaki nang hindi normal. Tulad ng mga bola ng isang perpektong mandaragit sa gabi, binalatan nila ang mga kaliskis ng kadiliman, at nakita ang lahat.

Ang silid-tulugan ay tila dating ginamit bilang tirahan, ngunit ang amoy nito ay malinaw na amoy ng isang libingan. Nagkalat ang mga sirang palayok, bulok na tela, at maalikabok na mga artifact . Hinalughog ni Lazarus ang mga sulok ng dingding, at wala siyang natagpuang mga labi na nakabalot sa mga monghe. Bagkus, ang mga bukas na libingan ay nagsilbing mga istante ng imbakan, na naglalaman ng mga kakaibang kalat. At isa pang amoy ang nananalaytay sa hangin—ang bahagyang anghang ng tinta. Tinawid ni Lazaro ang silid at tumayo sa ibabaw ng isang makitid na mesa at bangko, na dating ginagamit bilang mesa. Ang ibabaw nito ay puno ng mga gasgas, pagkit, at mga mantsa ng tinta. Sa ibabaw nito, isang lalagyan ng tinta ang nakapatong at walang laman. May kakaiba sa mesa na pumukaw sa kanyang atensyon habang mas pinagmamasdan niya ang ibabaw nito. Maingat niyang ikiniling ang kanyang ulo para maingat na pag-aralan. Hindi ang lalagyan ng tinta o ang mga mantsa ang nagpapakita ng pagkakaiba; gayunpaman, anuman ang pumukaw sa kanyang atensyon ay malabo ngunit tiyak sa pagkakaroon nito. Ibinaba niya ang kanyang ilong ilang pulgada lamang mula sa mesa at naamoy ito. Gayunpaman, walang lumitaw na kahit ano.

Pagkatapos ay umatras siya, isinandal ang sarili sa mesa—at doon na ito nakalapag. Pinunasan ni Lazarus ang isang patong ng alikabok. Anumang kuryosidad na bumabagabag sa kanyang pandama, ay nakikita lamang sa pamamagitan ng kanyang mga mata. Naalis ang alikabok at mga kalat, ang mga natitirang gasgas sa mesa ay nabuo at wala siyang nakitang kahit ano. mga pabago-bagong ukit, kundi mga maayos na simbolo. Hindi sila mga hieroglyphic na larawan—mas malinaw na ipinakita ng mga ito ang kanilang mga sarili bilang patuloy na mga hanay ng mga geometric na pigura. Ang posisyon at pagitan ng mga ito ang nagtulak sa pagbigkas—at sa kahulugan sa Lazarus' mata. Sa nakikilalang padron, ang mga bilog at linya ay bumuo ng *mga letra—mga salita—mga pangungusap—na sa wakas ay nagtitipon sa malinaw at mauunawaang mga daloy ng kahulugan.* Gayunpaman, ang mga inskripsiyon ay hindi Pranses o Latin, ngunit may kakaibang wika na hindi pa kilala sa mundo ng mga panulat at pergamino. Sa katotohanan, walang sinuman ang makakapagsulat ng mensahe sa mesa, dahil ang dila nito ay hindi kailanman isinilang sa mundo. May kaunting kahirapan, binigkas ni Lazaro ang mga salita at naunawaan ang kahulugan nito:

Ngayong araw, bibigyan ko ng regalo ang kapatid ko.

Ang silid na ito ay naglalaman ng aking buong salita.

*Sa sulok ng silid-libingan,
apat na bato ang taas—
maluwag na ang ikaapat na bato.*

Tumingin si Lazarus sa sulok ng silid-kulungan—eksakto't apat na batong pang-pader na mas mataas kaysa sa mga batong pantakip sa sahig—isang makitid na siwang ng nawawalang semento ang nakapalibot sa gilid ng isang lumang bato. Hinugot niya ang bato mula sa pader at, mula sa natitirang guwang ng mga sinaunang sapot ng gagamba, kumuha siya ng isang makapal na rolyo ng mga naninilaw na pahina. Iniladlad niya ang mga ito sa ibabaw ng mesa. Ang pinakaitaas na pahina ay isang liham, na nagsasabing:

Para sa Iyo, Kapatid Ko—

Sa ikadalawampu't walong araw ng Setyembre, sa taon ng ating Panginoon, Isang Libo Animnapu't Apat, isinusulat ko rito ang huling bahagi ng maraming pahina. Mabigat ang aking puso, sapagkat malapit na akong alam ko ang kalagayan ng Kamatayan. Tinutupok ako ng amoy nito. Sa aking kapahamakan, napipilitan akong magtaka sa bahaging iyon ng Diyos, na nagpapahintulot sa gayong mga kalungkutan at kasamaan na mangibabaw sa ilalim Niya. Hindi ko ito maarok—sa lahat ng aking paningin, hindi ko kailanman mauunawaan. Ang aking pananampalataya Lumipad na. Ang apoy ay nababalot ng apoy sa aking dibdib, at ako'y wala nang iba kundi si Kamatayan na naghihintay sa Kanyang Sarili.

Dapat kitang bigyan ng babala tungkol sa Konseho. Sa pamamagitan ng pangako ng Konseho, inalok ako ng isang kasunduan. Hanggang ngayon,

Ang kasunduan ay ito—na sa pamamagitan ng aking pagsasalin, babasahin ko para sa kanila ang wika ng Gatestone. Kaugnay nito, papayagan nila ang aking kalayaan—ang kalayaang iyon upang tuluyan akong makatakas sa Abbaye des Gardiens. Wala akong nagawa kundi sumang-ayon.

Dalawang buong panahon ang lumipas habang isinasalin ko ang mga sipi, na dinala nila sa akin nang paisa-isa sa aking tirahan. Sa maikling panahong iyon, sa lahat ng aking mga taon, namuhay ako nang buong kasiyahan bilang isang tao ng Diyos. Hindi na naging pabigat sa akin ang aking pagkakakulong, sapagkat pinalamutian ng Konseho ang aking tirahan na parang magiging isang Hari ako. Lahat ay ipinagkaloob sa akin, maliban sa pagluwag ng aking mga kadena o sa pagpapaalis sa mga bantay ng papa at sa kanilang nakakasakal na usok ng sulo na nanatiling walang hanggan sa labas ng aking pintuan.

Wala akong kulang kundi ang aking kalayaan, at tinipon ang pangarap na kasingtotoo ng malamig na mga tanikala na nakayakap sa aking mga braso. Gayunpaman, malapit sa kalagitnaan ng ikalawang panahon, nahulog ako sa isang hindi matitinag na kalungkutan. Kahit na itaboy ang pangarap. Mula sa wika ng Gatestone, natutunan ko ang layunin nito. Binagabag ako nito kaya't tumigil ako sa pagdarasal. Ang aking pananampalataya, Natatakot ako, ay tuluyang nawala. Wala na akong ibang hinahangad pa kundi kamatayan. Para sa disenyo ng Diyos, hindi ko kailanman titipunin ang Kanyang mga pamamaraan, ngunit palagi kong malalaman ang aking lugar sa Kanya.

Mula noon, itinigil ko na ang mga transdibisyon, kaya naman ikinagalit ng Konseho. Bilang tugon, inalis ng Konseho ang lahat ng kagamitan sa aking tirahan at ibinalik ako sa kakila-kilabot na mga kalagayang dinanas ko bago pa man magsimula ang aking trabaho para sa kanila. Nagkasakit ako. Pagkatapos ng mahabang panahon, pumayag akong kumpletuhin ang mga transdibisyon sa ilalim ng kasunduan sa pamamagitan lamang ng pag-uulit ng pangako ng kalayaan.

Natapos ko na ang gawain at tatlong panahon na ang lumipas. Sa loob ng ilang panahon, pinag-isipan ko ang aking pagkakakulong. Ang tanging dahilan lamang na sinabi ng Abbot ng Konseho ay ang mag-alok, sa susunod na panahon, ng aking konseho sa mga pari. Halos isang panahon ko na silang hindi nakikita. Mula noon ay napagtanto ko na wala na akong silbi sa Konseho, gaya ng pinatutunayan ng lumalalang kondisyon ng aking tirahan. Sa paglipas ng panahon, nahulaan ko na hindi nila kailanman nilayon na palayain ako mula sa pagkagapos na ito, kahit na mula pa noong una. Ito ang aking mga huling salita, dahil nauubusan na ako ng tinta kahit ngayon. Sa aking pinakamalaking pagkagulat, ang Abbot ng Konseho ay pumunta sa aking selda kaninang madaling araw. Ipinaalam niya sa akin na hindi na ako kailanman palalayain —laban ito sa pangwakas na desisyon ng Konseho, sa aking naaalala. labis na tungkol sa kinaroroonan at mga salita ng bato. Sa halip, inalok ako ng Konseho ng kapatawaran ng aking mga kasalanan, isang walang sakit na inumin ng pagtulog, at ang pangako ng banal na libing.

Naku, mayroon pa akong isang araw para pag-isipan ang alok na ito, dahil babalik siya kinabukasan . Muli, wala akong ibang magagawa kundi sumang-ayon sa gayuma, dahil baka maharap ko ang kakila-kilabot ng araw. Iniiwan ko sa iyo, kapatid ko, na makakabasa ng mga salitang ito, ang lahat ng orihinal na inskripsiyon ng Gatesstone. Nawa'y mas maging maayos ang iyong kalagayan kaysa sa akin. Nawa'y matuto ka mula sa aking buhay.

Tunay nga, malaya lamang akong makakagala sa paglipas ng mga taon dala ang alaala ng matamis na kalungkutan. Nabuhay ako sa isang buhay na hindi akin, sa libingang ito na hindi akin, ngunit may isang sandali ng pangarap na ganap na akin— isang pangarap ng kalayaan na napatunayang mas matamis kaysa sa anumang bagay na kayang ibigay sa akin ng kalayaan mismo.

Ako ay—

Klerigo Naramsin

—Tagapagsalin ng Konseho

Isang malamig na simoy ng hangin ang humampas sa mga pahina, dala ang amoy ng mga nabubulok na buto. Kinuha niya ang mga pahina mula sa mesa at sinuri pa ang silid sa ilalim ng lupa. Sa kabilang pader, sa pinakamababang bahagi nito, may nakalatag na tela na nakatakip sa isang bagay na lubos na nakatago. Lumapit siya. Habang hinahawakan ni Lazarus ang tela, pinunit ito sa kanyang mga daliri na parang isang kumot na hinabi mula sa mga sapot ng gagamba. Maingat niyang tinanggal ang nabubulok na tela para ipakita—

“Ah!” Bigla niyang binitawan ang tela na parang kinagat siya nito. Nawalan siya ng hininga at Natumba siya patalikod sa sahig. At isang lamig ang bumalot sa kanya; ang kanyang puso ay kumiro. Naliligo ang kanyang katawan ng mga nagliliyab na tinik. Malupit na nakatanikala sa harap niya ang mga labi ng isang nasa hustong gulang na Grotesque— mga buto ni Naramsin. Marami na siyang nakitang bangkay, ngunit hindi pa siya nakakita ng isa pang Grotesque. Makakapal na pangil ang nakaangkla sa isang bungo na parang tao. Mga buto ng pakpak ang nasa ilalim ng bangkay. Nakatitig si Lazarus sa kanyang sarili— isang mas malaking bersyon ng kanyang sarili— nabubulok at nababalot ng mga kadena!

Nakamit ni Lazaro ang isang kalagayan ng ganap na kakila-kilabot— ang nakabibighani at panandaliang kalagayang iyon ay sumikip sa pagitan ng isang sigaw at nakakatakot na katahimikan. Kung hindi lamang siya buhay, tinawag na ng kanyang puso si Kamatayan upang patahimikin ito.

Tumalon siya at mabilis na umalis sa silid-kulungan dala ang mga balumbon ni Naramsin. Lumipad siya pataas sa Benion Tunnel, sumisid sa butas ng huwad na pader at tumalon sa pagitan ng mga nakakalat na bato. Sa isang iglap, bumalik siya sa loob ng malinis at pamilyar na mga pader ng kanyang tirahan,

nagtatago sa ilalim ng kanyang mga kumot sa kama. Sa nagtatagal na katahimikan, ang kanyang puso ay mabilis na tumatakbo kasabay ng kanyang isipan. Dali-dali niyang isinilid ang mga balumbon sa pagitan ng mga tupi ng kanyang banig, tiningnan ang mga sintas ng kanyang hood, at ibinaon ang sarili sa kama. Pakiramdam niya ay marumi siya—nadungisan sa loob. Hinanap niya ang mga inosenteng panaginip—kahit ano, maliban sa kakila-kilabot na imahe ng kanyang sariling mga labi na nakatanikala. Hindi pa siya nakaramdam ng ganito kalungkot—ganito kabantaan—ganito katakot.

Magkasama, ang pagtibok ng kanyang puso at ang pagdurusang ng kanyang isipan ay nagtulak sa kanya sa isang baluktot na bangungot—hindi kasing takot ng paghina ng isang labis na estado ng pag-iisip. Sa panaginip na iyon, natagpuan niya ang kanyang hubad na sarili na tumatakbo paakyat sa kurbadong hagdanan, at patungo sa mas mataas na pintuan ng katakomba. Tumakbo siya patungo sa kalayaan—nanabik siyang makalaya mula sa mga lagusan—mula sa gumuguhong mga pader ng kamatayan. Bawat pagtibok ng kanyang puso ay isa pang hakbang na umaakyat, ngunit, habang bumibilis ang kanyang pag-akyat, mas tumataas ang pasukan na lumalayo sa kanya—nakaabang sa malayo. Sumunod ang mga hagdan—at marahil ay mas marami pang hagdan, **Sapat ang bilang para umakyat pa sa kalangitan. At sa buong gumagapang na gabi, kahit tila walang hanggan, ang kakila-kilabot na panaginip ay paulit-ulit na naulit — Kumatok -kumatok-kumatok! Kumatok-kumatok-kumatok!**

~*~

Ang pulang liwanag ng unang liwanag ay bumalot sa Gardiens Abbey. Gayunpaman, dahil ang mga monghe at eskudero ay nakakulong sa mga tuluyan at ang mga serbisyo sa umaga ay isinantabi, ang madilim na bakuran ng Abbey ay walang buhay na parang silid ni Naramsin. Gayunpaman, sa loob ng karamihan sa mga tuluyan ng dormitoryo, isang pari ang lumuhod sa sa paanan ng kaniyang kama na tabla, nagdarasal para sa walang sakit na pagbabago. Sa iba naman, ang mga anino ng pagkainip ay lumipat sa loob ng mabatong mga frame ng makikipot na bintana, na nagtutuon ng mausisang mga mata sa bakuran. Isang hangin ng pagkabalisa—nakakabitin ang tensyon.

Sumandal si Prayle Ivan sa bintana ng kanyang selda, nakasilip sa mga mala-multo na damit na tumatawid sa patyo. Sinulyapan niya ang papasikat na araw at isinilip ang bintana. Sa ibaba, nagsimula ang ritwal habang sinamahan ni Abbot Vonig ang tatlong matipunong pari papunta sa paliguan.

Pagpasok sa loob, inutusan ng Abbot ang kanyang mga prayle, “Kayo—isara ang pinto at maupo sa inyong pwesto sa ang bintana. Kayong dalawa —dalhin ninyo ang bagay na iyon. At maging maingat sa mga ngipin nito!” Naglakad ang Abbot patungo sa isang mabatong mesa na pinakamalapit sa silangang pader. Ang tuktok ng patungan ay nakaitim na parang uling, kitang-kitang nasusunog ng maraming naunang apoy. Magkasama, dalawang monghe ang naglaho sa madilim na bahagi ng paliguan habang ang isa ay lumingon sa Abbot at sumilip sa isang patayong siwang sa pagitan ng mga nakasarang slats ng bintana na nakaharap sa direksyon ng pagbubukang-liwayway.

Ang mga pagkaluskos, ungol, at pagsitsit ay patunay ng isang pagpupumiglas sa likuran ng banyo. "Mag-ingat ka!" sigaw ni Vonig. Humugot siya ng maliit na prasko mula sa kanyang damit at nagwisik ng mga sprinkles sa mesa. Bumulong siya sa panalangin.

Bumalik ang dalawang matipunong monghe kasama ang Grotesque, inilalakad siya palabas habang nagpupumiglas siya sa kanila. "Nakakalusot ang araw sa pader, Abbot!" sigaw ng pari sa tabi ng bintana. Pagsang-ayon ni Vonig kasabay ng pagtango, habang patuloy na bumubulong. Hinila siya ng mga monghe papunta sa mesa habang si Vonig binibigkas mula sa kanyang manuskrito; "*Pater noster, qui es in caelis, sanctificetur nomen tuum; adveniat regnum tuum; fiat voluntas tua in terra—*"

Isinandal ng Grotesque ang kanyang mga paa sa gilid ng mesa, nagpupumiglas laban sa mga bumihag sa kanya habang sumisigaw siya sa kanila, "*Baut! Eca am sha tular!*"

Tumugon ang Abbot, na nagpatuloy, "*—in terra sicut in caelo. Panem nostrum cotidianum da nobis hodie —*"

Sumipol siya sa mga monghe, iniwasan ang sarili mula sa mesa habang siya ay nagkukumahog. Hinampas ng mga pari ang kanyang mga pulso at bukung-bukong ng mga panali na gawa sa katad. Hinila nila ang mga tali, na ikinawala niya ang balanse bago siya kinaladkad papunta sa ibabaw ng mesa, ang kanyang mga pakpak ay tumatama sa kanilang mukha. Pumwesto ang mga monghe sa magkabilang gilid ng mesa, bawat isa ay may hawak na pares ng mga tali na nag-ipit sa kanyang mga kamay at paa sa slab ng bato. Tapos na ang pagpupumiglas; siya Hindi niya mapalaya ang sarili. Nakaupo nang nakayuko ang mga tuhod, tanging ang natitigan niya ay ang Abbot. Nilibot ng mata ni Vonig ang mga nakasulat na salita. "*—et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos—*"

Pinutol siya ng Grotesque gamit ang mahina at parang batang babae na pagmamakaawa. "*Shat na cawt—hmm? Cawt?*"

Isinuko ni Vonig ang kanyang atensyon at sandaling sumulyap mula sa kanyang kinakargang aklat upang matuklasan ang isang maamo ngunit labis na nalulumbay na mukha—at nakita maging ang namumuong mga luha na kumikinang sa isang pares ng nakamamanghang asul na mga mata. At malinaw niyang napansin, na para bang sa unang pagkakataon, na ang babae ay lumitaw na mas tao kaysa sa anumang Grotesque na nakita niya—sa lahat ng kanyang mga araw. Malinaw na, bukod sa kanyang mga pakpak at tainga, maaaring siya ay lumitaw bilang isang kawawa at takot na batang babae, na nakulong sa pagitan ng mga pumipigil na tali ng isang pares ng matipuno at nakasimangot na mga pari.

Inalis ni Vonig ang kanyang naguguluhan na tingin, at nagpatuloy, "*—et nos dimittimus—*" Nabulunan si Vonig sa kanyang sinabi. Tumikhim siya, "*—et nos dimittimus debitoribus nostris—*" Muling natigilan ang kanyang boses. Pinaikli niya ang kanyang recital, umikot, at sumigaw sa pari sa kabilang banyo, "Alisin ang takip ng isinumpang bintana! Gawin mo na ngayon!"

Sumandal ang dalawang monghe sa kanilang mga tali. Sumipol siya sa kanila. Hinawakan ng isa pang pari ang mga kahoy na bintana ngunit nag-alangan. Tumingin siya pabalik kay Grotesque, nakasimangot, nang mapansin ni Vonig ang mga luhang namumuo sa kanyang mga mata.

"Tapusin mo na iyan, prayle!" saway ni Vonig sa kanya. Agad na binuksan ng pari ang mga bintana

at binalot ng mga sinag ng araw ang banyo.

"*Tirit!*" Isang malakas na sigaw ang umalingawngaw sa bakuran ng Abbey. Isang ulap ng abo ang kumulo mula sa bintana ng banyo.

Bumukas nang padabog ang pinto ng banyo at mabilis na lumabas si Vonig na umuubo mula sa pasukan na puno ng usok, kinukuskos ang kanyang mga mata habang nagmamadaling pumunta sa kanyang silid-aralan. Maya-maya, lumabas ang mga natitirang monghe sa gusali, dala ang isang estatwang bato ng isa pang Grotesque—isa pang Eljo na nabuwal sa araw na may nakabukang mga pakpak—ang postura nito ay nakaluhod at ang nakataas na mukha ay nagpapakita ng isang granitong ekspresyon ng matinding paghi

Sa kabila ng patyo, ang makitid na frame ng bintana ng ikalawang palapag ng dormitoryo ay nakabalangkas sa isang matangkad na pari na may singsing na pilak na buhok, umiiyak, ang kamay ay nakatakip sa kanyang bibig. Sa tabi ng bubong ng dormitoryo, isa pang pares ng mga mata ang nakatitig sa mga monghe at sa kanilang estatwa: mga mala-butil na itim na bilog ng isang makinang na uwak na nakadapo sa ibabaw ng puno ng plum sa patyo. Magalang nitong pinanood habang dinadala ng tatlong monghe ang pinakabagong Gardiens Grotesque—ang huling 'regalo' ng Gardiens na ihahatid sa Cancelli Monastery sa Gitnang Italya, para ilagay sa ibabaw ng pasamano ng katedral nito.

~*~

Humakbang si Ivan sa pasukan ng katakomba. Bumaba siya ng hagdanan nang makita niya si Lazarus, na nakatayong may hawak na nakasinding sulo at hindi mapakali.

Huminto si Ivan sa hagdan. "Lazaro?"

"Priya, may kailangan akong sabihin sa iyo. Nangyari ito kagabi."

"Anong nangyari?" Dali-daling bumaba si Ivan sa natitirang hagdan. "Anong nangyari?"

Nilibot niya si Lazarus at ang mabatong sulok at natuklasan ang mga sulo ng katakomba na nasusunog na. "Bakit mo sinindiha ang lahat ng sulo nang napakaaga—at bago pa ako dumating?"

"May nangyaring aksidente, prayle."

"Ang bilanggo?"

"Nahulog na ang bubong."

"Ano? Nasaktan ka ba?" Hinawakan ni Ivan ang kanyang braso, inikot siya at sinuri siya nang may pagmamadali tulad ng isang mahigpit at nababagabag na tagapag-alaga.

"Hindi, prayle."

"Ipakita mo sa akin!" Kinuha ni Ivan ang sulo ni Lazarus at sinundan ito papasok sa Benion Tunnel, hanggang sa dulo nito. Iwinagayway ni Ivan ang sulo, habang tumatawid sa mga bato at sinusuri ang pinsala. Pagkatapos ay nakita niya ang nakangangang butas sa dingding at natigilan.

"Tuloy pa rin ba ang lagusan?" Humarap siya kay Lazarus, nakataas ang noo dahil sa hindi makapaniwala.

"Oo, prayle."

Hawak ni Ivan ang kanyang tanglaw sa tabi ng butas at ang apoy nito ay nakasandal sa umuungol na simoy ng hangin.

"Dito ka lang," sabi ni Ivan habang umaakyat sa bangin.

"Pero meron na ako—" Napigilan ni Lazarus ang sarili.

Tumingin si Ivan sa kanya, "Nakarating ka na ba rito?"

"Opo, prayle, pero—"

"Kung gayon, pag-uusapan natin ang iyong pagsuway mamaya."

Yumuko si Lazarus. Pagkalabas niya sa butas, nilingon siya ni Ivan. "Sige, halika na."

sa gayon—yamang alam na ninyo ang daan."

Sumunod sa kanya si Lazaro.

Habang iniilaw ni Ivan ang bawat bakanteng silid-tulugan, nakasunod si Lazarus sa kanya. Ngunit umatras ang bata habang papalapit si Ivan sa huling silid-tulugan.

"Prayle, may —may mga buto roon," pag-amin ni Lazarus, habang itinuturo ang isang bukas na pinto, na ang pasukan ay puno ng mga bato.

Pumasok si Ivan sa loob ngunit nanatili si Lazarus sa kanyang kinatatayuan. Isinuksok niya ang kanyang mga tainga sa ilalim ng kanyang hood. Narinig niya ang pag-aayos ni Ivan ng nabubulok na tela— narinig niya ang sandaling paghinto ni Ivan sa kanyang paghinga— narinig niya ang natitirang katahimikan na sumunod at, nang lumabas si Ivan sa silid-libingan, pinagmasdan ni Lazarus ang kanyang mukha sa liwanag ng sulo. Namumutla at nahihilo si Ivan, ngunit walang sinabi. Nakatitig lamang siya sa sahig sa pagitan niya at ni Lazarus, na parang nawawala sa pag-iisip.

Binasag ni Lazaro ang katahimikan. "Prayle, katulad ko siya. Nakita mo ba? At may mga kadena siya."

Nagmamadaling nilagpasan ni Ivan si Lazarus. "Kailangan na natin umalis. Ngayon na!" Hindi siya lumingon kahit isang beses.

"Prayle, bakit siya naroon?" tanong ni Lazarus, na dali-daling sumunod sa kanya.

"Inaasahan kong mananatili ka sa kama. Huwag mong sabihin ang tungkol sa nakita mo. Huwag ka nang magtanong pa."

Nahalata ng batang lalaki ang galit sa kanyang matalas na dila.

"Patawarin mo ako, prayle." Binilisan ni Lazarus ang kanyang hakbang upang mapantayan ang mabilis at matatag na hakbang ni Ivan.

Pagkatapos nilang lisanin ang bagong tuklas na bahagi ng lagusan, pinatulong ni Ivan si Lazarus na isara ang butas gamit ang mga nahuling bato. Kumuha si Lazarus ng isang pala at nilagyan muli ng mga balde ng bagong lusong at tubig. Sa wakas, nang masiguro ni Ivan na walang ibang monghe ang maaaring maghinala na hindi totoo ang pader, inutusan niya si Lazarus na bumalik sa kanyang tirahan at sinabihan itong manatili doon.

Alam na alam ni Ivan na ang pagpapanumbalik ng Benion Tunnel ay dapat kasama ang pagtataas ng isang bagong pader laban sa bagong tuklas na huwad na pader. Kung natuklasan ng kanyang mga kapwa pari ang

mga labi ng Grotesque—sa kasunod na kaguluhan ng tsismis at ingay na tiyak na magreresulta mula sa mga natuklasan nito—kung gayon ang labis na atensyon ay maaaring mapunta kay Lazarus. Walang dapat makaalam, naisip niya, habang iniisip ang mga plano sa pagpapanumbalik habang naglalakad palabas ng mga catacomb at patungo sa opisina ng Abbot. Tatal, ang edad ng Benion Tunnel ay hindi lihim. Matagal na niyang binalaan si Abbot Vonig tungkol sa kalaunan nitong pagbagsak at, sa sinaunang kapanahunan nito, ang sandali ay usapin lamang ng oras.

~*~

Ang bakuran ng Abbey ay puno ng mga monghe at mga batang lalaking ahit ang korona. Tumunog ang kampana ng pangunahing gate sa di-kalayuan. Sa wakas, isang eskudero na nakademit ang tumakbo sa patyo. Tulad ni Lazarus—tulad ng isang multo ng sako—ang batang lalaki ay nakasuot ng maskara na may mga butas sa mata. Isang buong hood ang nakatakip sa kanyang ulo. Lumipad siya lampas sa isang monghe na pinagalitan siya. "Migual!"

Tumatakbo?

Bumagal ang batang lalaki sa mabilis na paghakbang. Sa dulong bahagi ng Abbey, huminto siya sa harap ni Friar Grate at yumuko. Napansin siya ng pari. "Migual, punit ang maskara mo sa tabi ng mata." butas. Hilingin kay Prayle Ivan na tahiin ito, o gumawa ng bago.

"Tinatahi na ni Prayle Ivan ang na-na-bagong maskara. Prayle, nagsasalita ba ako?" Ang pabulong na salita ng bata ay nagpapahiwatig ng isang malubhang depekto sa bibig na nakatago sa ilalim ng punit na maskara.

"Sige, hayaan mo na."

"Mga sundalo sa —sa tarangkahan! Mula sa Avignon! Kasama nila ang karwahe—isang pari na nakasakay dito! Pulang ra-ra-robe," nauutal na sabi ng eskudero.

"Ano'ng suot niya sa ulo, 'tol?" tanong ni Grate, na biglang nalungkot.

"Puting sumbrero na ra-ra-na nakapalibot sa kanyang mga tainga. Isa pa sa kanyang kandungan—ay malaki. Ra-ra-pulang sumbrero."

"Ano sa ngalan ni San—" utos ni Grate sa bata. "Pakinggan mo ako! Ipaalam mo sa Abbot na may darating na Kardinal mula sa Avignon! Ngayon, umalis na kayo!"

Yumuko ang bata at mabilis na naglakad palayo nang sawayin siya ni Grate. "Migual! *Tumakbo ka!*" Mabilis na lumabas ang eskudero at sumugod sa isang kanto.

Nagpatuloy ang pagtunog ng kampana habang naglalakad si Grate papunta sa pasukan. Nakita niya ang isang matangkad na sundalo na may hanggang balikat na kulot na itim na buhok, manipis na bigote at balbas, at mga matang kulay jade green ang nakatayo sa harap ng gate. Isang makapal na pekrat ang gumuhit sa pisngi ng isang matigas at matigas ang ulong mukha. Hindi napigilan ni Grate ang pagbukas ng rehas at inikot papasok ang gate. Dumura ang sundalo sa lupa bago naglakad paikot sa kanya. Habang dumadaan, tinitigan niya ito nang malamig at bumulong, "Kailangan mo ng mas malaking kampana o mas malalaking tainga."

Kumunot ang noo ni Grate, nakatingin sa laway ni Kapitan Bourne. Pagkatapos ay natuklasan niya si Cardinal Blasi na bumababa sa karwahe. Lumapit si Blasi kay Grate, itinakip ang malapad na sumbrero sa mala-demonyong mga mata. Ngumiti si Grate, yumuko, at hinalikan ang nakahiga at nakaunat na kamay ni Blasi.

Yumuko ang prayle habang nagsasalita. "Kamahalan; Tunay na pinarangalan ang Gardiens Abbey."

"At sino ka naman kaya?"

Tumayo si Grate. "Princess Maurice Grate, Kamahalan—tagapangalaga ng mga panauhin at tagapangasiwa ng mga pagdalaw."

"Sige, Prayle Grate. Samahan mo ako sa Abbot." Lumingon ang prayle, sumunod si Blasi habang ang Kapitan ay dumapa sa tabi ni Blasi, ikinakaway ang apat sa kanyang mga tauhan na sumunod sa kanya habang nagsasalita ito, "Mayroon akong dalawang daang tauhan, labing-apat na kabayo, at anim na kariton ng suplay. Kailangan ko silang alagaan."

Agad na kinawayan ni Grate ang isang batang lalaking kleriko na sumama sa kanya. "Pumunta ka sa kuwadra at ipaalam kay Prayle Festoneau na mayroon tayong mga bisita—labing-apat na kabayo na direktang nangangailangan ng atensyon." Ikiniling ng batang lalaki ang kaniyang ahit na ulo at naglaho.

Kinausap ni Grate si Blasi. "Marahil ay nagugutom na kayo ng mga tauhan mo? Kung nais ninyo, maaari naming buksan agad ang refectory at mga kusina?"

"Sige lang." Tahol ni Blasi.

Nagpatuloy si Grate. "At maaari po bang manatili ang inyong grupo hanggang gabi, Kamahalan?"

"Ilang araw."

Natigilan si Grate. "Days, Kamahalan? Kulang ang ating Abbey sa panustos para sa napakaraming tao!"

Hinikayat siya ni Blasi. "Pag-uusapan natin ang mga detalye sa takdang panahon, prayle. Una, ang Abbot."

Sa kabilang panig ng patyo, napatitig ang mga monghe at eskudero sa prusisyon—lahat ng bisita ay mga dayuhan. Hindi sila pinansin ni Blasi, ngunit sinuri ni Bourne ang lahat. Pinagmasdan ng kanyang mga mata walang paggalang—natumba sila kahit saan, sumusukat, nagtatasa. Pumasok ang grupo sa isang gusali at pumitik si Bourne sa tabi ng pintuan. Dalawa sa mga sundalo ang nahulog mula sa likuran niya at tumingin sa labas ng pinto. Inakay ni Grate si Blasi sa isang pasilyo at patungo sa silid-aralan ng Abbot. Kumatok siya nang mahina sa pinto.

Isang paos na boses ang sumagot mula sa loob, "Pasok!" Muling pumitik si Bourne at tumugon ang kanyang mga sundalo; sila ay sumingit at sumubsob sa labas ng pinto. Pumasok sina Grate, Blasi, at Bourne sa silid-aralan at natagpuan si Abbot Vonig na nakatalikod sa kanila at nakaharap sa isang istante ng mga libro. Dahan-dahang lumingon si Vonig, ang kanyang buong atensyon ay nakatutok sa isang bukas na libro na hawak niya. Sa wakas, tumingala siya, biglang natigilan nang makita ang isang Kardinal sa kanyang opisina. Yumuko siya nang may paggalang. "Kamahalan."

"Abbot." Magalang na tugon ni Blasi.

Pumasok si Grate. "Abbot Vonig, Kanyang Kamahalan, Cardinal—um—"

"Cardinal Masson," tinulungan ni Blasi si Grate sa pagpapakilala—gamit ang mismong alyas

ng 'Masson' nang makakuha ng hindi wastong pag-access sa Apocrypha.

Ipinagpatuloy ni Grate ang kanyang pagpapakilala habang inilalahad ang kamay kay Blasi; "Ang Kanyang Kamahalan, Cardinal Masson, ay dumating mula sa Avignon upang dumalaw sa ating Abbey."

"Iyon lang po, Friar Grate." Pinaalis siya ni Vonig, at ibinalik ang libro sa istante.

Yumuko si Grate at umalis. "Sa kasamaang palad, may dala akong masamang balita—mula sa Kanyang Kabanalan. Alam mo ba na pumanaw na ang inyong mga Kardinal ng Mataas na Konseho, sina Basiliste at Lean."

"Nalaman ko, sa mga nakaraang sulat," pag-amin ni Vonig. **Sinuri ni Bourne ang silid.**

Nagpakita si Blasi ng kaaya-ayang mukha. "Gayunpaman, kung minsan sa dilim ng kawalan ng pag-asa ay nakakatuklas tayo ng isang sinag ng pangako. Abbot, dahil dito, may dala rin akong magandang balita."

"Ah?" Ngumiti si Vonig.

"Ikaw ay hinirang na maglingkod sa Mataas na Konseho ng Apocrypha. Ang iyong tapat na paglilingkod sa Konseho ay nagbigay sa iyo ng malaking pabor sa paningin ng Kanyang Kabanalan. Inaasahan ka Niya sa Avignon."

Ibinaba ng Abbot ang kanyang ngiti. "Mataas na Konseho? Isa lamang akong obispo. Tanging mga Kardinal lamang ang nagsisilbing Mataas na Konsehal."

Nag-aabang si Blasi sa sasabihin, biglang inayos ang sarili at nag-alok, "Gayunpaman, ikaw at ang Abbot ng Mababang Konseho sa Italya ay na-promote na ngayon sa Mataas na Konseho."

"Domingo?"

"Tunay nga; Abbot Domingus ng Canello. Ipinatawag kayo ng Kanyang Kabanalan sa Palasyo ng Papa —nang walang pagkaantala."

"Pero paano naman ang Abbey? Sino ang mamamahala—"

Pinutol siya ni Blasi sa pamamagitan ng pagkumpas ng kanyang kamay, at may nakapapanatag na tono sa kanyang boses. "Lubos na alam ng Kanyang Kabanalan ang binabantayan nito. Ito ang mismong dahilan ng aking paglagi rito. Ito rin ang dahilan ng mabigat na eskorte. Ligtas ang Abbey. Inutusan ako ng Kanyang Kabanalan na maglingkod bilang pansamantalang Abbot ng Abbey na ito hanggang sa makapagtalaga siya ng angkop na kapalit. Gayundin, isa pang eskorteng Kardinal ang papunta sa Italian Canello Monastery at magsisilbing pansamantalang Abbot doon hanggang sa matagpuan ang sapat na kahalili."

Inilagay ni Blasi ang kanyang mga kamay sa kanyang likuran at ngumiti. "Abbot Vonig, pinupuri kita sa iyong pagkakatalaga sa Mataas na Konseho, at maidaragdag ko pa na ang iyong mga taon ng dedikadong paglilingkod sa Apocrypha ay kahanga-hanga."

May naramdamang mali si Abbot Vonig. Bago namatay si Cardinal Lean, nagpadala ang Cardinal ng liham sa kanya. Sinabi sa kanya ng Cardinal na hindi pa rin alam ni Pope Clement ang maingat na layunin sa likod ng Apocrypha Council—o ang papel ng dalawang monasteryo nito—o ang inaasahang mga tungkulin ng Papa bilang opisyal na Pinuno nito.

Tinanong ni Vonig si Blasi. "Eminence Masson, simula nang walang Mataas na Konseho

mga paghirang simula nang mamatay ang Kanyang Kamahalan, si Cardinal Lean, paano nalaman ng Kanyang Kabanalan ang mga bagay tungkol sa Apocrypha?"

"Simula noon ay sinuri na ng Kanyang Kabanalan ang mga talaan ng mga archive ng Apocrypha," tugon ni Blasi.

"Gayunpaman, natupok ng apoy ang mga talaan nito. Paano kaya masusuri ng Kanyang Kabanalan ang mga talaang nasunog na noon pa man?"

"Marahil hindi lahat ay nasunog; wala akong handang sagot. Gayunpaman, maaari mong kuwestiyunin ang Kanyang Kabanalan gamit ang mga ganitong detalye—sa iyong pagbisita sa kanya."

Pinikit ni Vonig ang kanyang mga mata. "Kung maaari po, Kamahalan, maaari ko po bang makita ang mga pagkakatalaga ng Kanyang Kabanalan?"

"Oo, maaari, Abbot." Humugot si Blasi ng isang liham mula sa kanyang kasuotan.

Binuksan ng Abbot ang selyong wax ng liham at binasa ang mga utos—mga utos na nilagdaan ni Papa Clemente.

Muling tinupi ni Vonig ang sulat at sinuri ang magkabilang kalahati ng selyong waks. "Bakit wala itong marka ng insignia ng Kanyang Kabanalan?"

Ipinagtanggol ni Blasi ang dokumento, "Tulad ng alam na alam ninyo, ang katangian ng Konseho ay lihim. Iginiiit ng Kanyang Kabanalan na tanging mga Kardinal lamang ang mamamahala sa dalawang monasteryo ng Apocrypha. Dapat mong kausapin Siya sa anumang problemang maaaring gumugulo sa iyo. At inaasahan ka Niya, agad-agad."

Tumingin si Vonig kay Bourne. Nagingning ang mga berdeng mata sa kanya. Inamin ni Vonig kay Blasi, habang nanlulumo ang dibdib, "Hindi ako maaaring maglingkod bilang isang Mataas na Konsehal. Matanda at pagod na ako; bilang na ang mga araw ko."

"Kung gayon, dapat mong ipaalam sa Kanyang Kabanalan ang iyong kalagayan, Abbot. Ipinapaabot ko lamang ang kanyang panawagan."

"Hindi ko kayang pagsilbihan—"

Putol ni Blasi. "Naghihintay sa inyo ang Château Mallow, sa Avignon. Ito ang magiging bagong tirahan ninyo. Mayroon kayong hanggang bukas para kunin ang inyong mga gamit. Titiyakin ng Kapitan na maayos na maiimbak ang inyong mga personal na gamit. At maaari kayong mag-ayos ng isang pagpupulong kasama ang mga naninirahang monghe upang ipaalam sa kanila ang tungkol sa inyong magandang balita at ipakilala ako bilang bagong abbot."

"Gagawin ko, Kamahalan."

"Abbot, sa palagay ko ay hindi ka nasisiyahan sa desisyon ng Kanyang Kabanalan."

Ibinahagi ni Vonig ang kanyang matinding pagkadmimaya. "Madalas kong naisip ang kamatayan noong mga panahong ako'y bata pa. Mayroon akong isang silid sa ilalim ng lupa sa mga katakumba— na nangangamba ako na hindi ko na kailanman magagamit."

"Maaaring isaayos ang mga detalye ng iyong pagkamatay, Abbot. Una, kailangan mong mag-ulat sa Kanyang Kabanalan. Ako ang mananatili sa tuluyan ng mga panauhin habang ikaw ang mananatili bilang abbot. Ikaw ang bahala rito." na ang mga bantay at mga kabayo ay inaalagaan?"

"Gagawin ko. Siguro puwede kitang bigyan ng escort papunta sa—"

Pinutol siya ni Blasi. "Hahanapin ko ang sarili kong paraan, Abbot."

"Tunay nga, Kamahalan." Yumuko si Vonig habang pinaalis ni Blasi ang sarili at si Bourne sa silid-aralan. Lumingon si Vonig sa bintana at walang imik na nakatitig, ang pekeng sulat ay kumikibot-kibot sa kanyang mahinang kamay. Naisip niya si Ivan at ang batang si Lazarus na may kapansanan; pinag-isipan niya ang crypt na inorder, hinukay at itinabi niya para sa kanyang sarili; at malamang, naisip niya, ang kanyang mga labi ay hindi na kailanman babalik sa minamahal na Abbey na kanyang pinaglingkuran nang matagal.

Ikinulong ni Vonig ang sarili sa loob ng kanyang opisina. Sinanay ni Blasi ang sarili sa paligid at mga pasilidad. Sinuyod ni Kapitan Bourne ang Abbey gamit ang mga sundalo, naglagay ng mga bantay sa mga itinuturing niyang mahahalagang posisyon. Pagsapit ng gabi, ginawa ng Kapitan ang Abbey na tila isang hindi mapasok na kuta—walang daan papasok; walang daan palabas; at isang mapagmasid na sundalo sa bawat sulok.

Kinabukasan, pagkatapos na pagkatapos ng mga serbisyo, pinakalma ni Abbot Vonig ang kanyang mga nababagabag na monghe, at ipinaalam sa kanila ang kanyang muling pagtatalaga sa Avignon. Nang tanghali, sumakay siya sa karwahe at sinamahan siya palayo ng mga nakasakay na sundalo. Si Blasi ay kumilos nang may sadyang pagmamadali. Habang ang bagong abbot, nagpatawag siya ng isang pagpupulong para lamang sa mga Senior Friar ng Abbey—tanging iyong mga nakakaalam ng pagkakaroon ng Gatestone at ang tunay na layunin ng Abbey, bilang tagapag-alaga nito. Ang kanyang dahilan sa pagtawag ng pagpupulong ay simple: upang suriin ang katawan ng mga Lower Council Friar na halos katulad ng karaniwang gawain ng anumang inkisyon ng simbahan. At bilang isang Kardinal ng Kolehiyo, si Blasi ay lubos na bihasa sa sining ng pangangaso ng mangkukulam. Gaya ng alam niya, ang pamamaraan ng anumang pag-uusisa ay mahigpit at hindi kumplikado: ang magdaos ng isang asamblea, magpakilala ng ganap na awtoridad, humingi ng mga pag-amin sa mga pagkakamali, at pagkatapos ay hatiin ang masa sa pamamagitan ng pagpapatotoo laban sa isa't isa.

Sa kaniyang tinawag na kapulungan ng mga Nakatatandang Prayle, inutusan ni Blasi ang bawat pari na sumulat ng isang liham at ihatid ito sa kanya pagsapit ng gabi. Dito, inaasahan niya ang tatlong bagay. Una, ang mga pari ay dapat llista ang lahat ng pasilidad at kasanayan ng Abbey na maaaring mapabuti. Bagama't walang pakialam si Blasi sa mga iminungkahing pagpapabuti, ang listahan ay nagsilbing mahusay upang ilihis ang atensyon ng mga monghe mula sa sumusunod na dalawang listahan, na siyang pinakamahalaga sa kanyang pakana at sa mismong mga sanhi ng inkisyon. Ang pangalawa sa mga inaasahan ni Blasi ay ang mga pari ay mag-aalok ng mapang-uyam na patotoo laban sa kanilang mga kapwa pari sa pamamagitan ng paglilista ng lahat ng nasaksihang pag-uugali na maaaring tila 'hindi nararapat' sa isang monghe. Pangatlo at panghuli, inaasahan ni Blasi na isusulat nila ang mga personal na pag-amin ng pagkakamali. Ipinaalam niya sa mga prayle na ang lahat ng nakasulat na pag-amin ay nananatiling kumpidensyal.

Sa galit, wala nang nagawa ang mga Senior Friar kundi sumunod. Gayunpaman, ang ginawa ni Blasi

Kahit gaano man ito kalupit, napatunayang lubos itong epektibo dahil, tulad ng inaasahang resulta ng isang giikan, ang ehersisyo ay naghihiwalay sa trigo mula sa ipa—ang mabuting binhi mula sa masama. Sa pag-alis ng mabubuti at matapat na mga monghe, pitong pari lamang na may kaduda-dudang pag-uugali ang lumitaw. Sa pito, inalis ni Blasi si Friar Odino sa listahan— hindi niya hinangad na magkaroon, na itinuturing niyang, isang 'labis na lasenggo' nakikilahok sa kanyang pagbubukas ng Gatestone. Tinanggal din ni Blasi ang isang Italyanong pangalan, dahil nais niya na mga Pranses lamang ang makilahok, ayon sa kanyang nalaman, sa isang layunin ng mga Pranses. Kaya, limang monghe na lang ang natira.

Isa-isa at nang pribado, tinawag ni Blasi ang limang monghe sa silid-aralan ng abbot. Inulit niya ang parehong kuwento sa bawat isa sa kanila: na siya ay nasa ilalim ng magkasanib na utos nina Papa Clemente ng Santa Sede at Haring Philip ng Pransya na gamitin ang Gatestone bilang sandata laban sa mga Ingles. Bilang pagtatapos, tinanong niya ang bawat monghe kung maaari ba silang tumulong sa pagpapalayas ng mga Ingles mula sa Crecy.

Sa limang monghe sa listahan, sumang-ayon sina Clodius at Greville na tulungan si Blasi sa Gatestone, ngunit mariing ipinahiwatig ang mga pagbabago sa tungkulin bilang sapat na kabayaran—bilang mga prospective na tagapangasiwa ng mga catacomb ng Abbey. Nais nila ang mga posisyon nina Ivan at Odino. Pumayag lamang si Blasi sa kanilang mga pagbabago pagkatapos nila siyang tulungan sa Gatestone. Sa tatlong monghe na natira, hindi gaanong handang tumulong si Friar Grate; gayunpaman, sa pamamagitan ng isang suntok at isang maliit na banta, bigla siyang nakumbinsi ni Blasi. Ang natitirang dalawang prayle ay tahasang tumangging tumulong kay Blasi at binalaan siya ng mga posibleng kapaha-pahamak na kahihinatnan sa panggugulo sa Gatestone. Nagpahayag ng pagkadismaya si Blasi sa kanilang matatag na ayaw at pinaalis sila sa silid-aralan— para lamang tumango nang palihim kay Kapitan Bourne, na nakatayo sa labas lamang ng nakabukas na pinto. Dahil dito, sinamahan ni Bourne ang dalawang prayle papunta sa kanayunan upang magpahinga sa. Si Abbot Vonig, ang kanilang mga labi ay permanenteng natatakpan ng lupa.

Kahanga-hanga para kay Blasi, dahil pakiramdam niya ay nagawa niya ang tila imposible. Tatlong buhay lamang ang ibinuwis niya, nakontrol niya ang Gardiens Abbey at ang binabantayan nitong Gatestone, at kumuha ng tatlong Senior Friars upang tumulong sa kanya, habang itinatago ang kanyang mga balak.

Sa mga sumunod na araw, ikinulong ni Blasi ang sarili sa silid-aralan ng abbot, pinag-aaralan ang matagal nang binabantayang mga manuskrito ng Abbey, mga punit na pahina na inalis niya mula sa mga archive ng Apocrypha , at ang mga eskematiko ng katedral ng Abbey . Bagama't abala sa kanyang mas malaking misyon na palayasin ang mga Ingles palabas ng France, tiniyak ni Blasi na ang mga residenteng monghe at eskudero ay magpapatuloy sa kanilang mga gawain kahit na sumusunod sila sa patuloy na paghigpit ng kuta ni Bourne-

parang atmospera.

~*~

Isang monghe na may balat ang mukha ang nakatayo at tahimik na nagmumuni-muni sa kabila ng mga kuwadra ng Abbey. Maraming taon bilang tagapangasiwa ng mga kuwadra ang nagpatigas ng kanyang anyo. Kung hindi dahil sa kanyang damit pangpari, maaaring nagmukha lamang siyang isang magsasaka. Kaunti na lamang ang natitira sa kanyang manipis at kayumangging buhok at ang tuktok ng kanyang ulo ay natatakpan ng mga kayumangging batik bilang tanda ng kanyang maraming mainit na tag-araw ng mga tungkulin sa labas. Si Friar Festoneau ay isang Senior Friar at miyembro ng Lower Council. Ang mga kuwadra at kabayo ay nasa ilalim ng kanyang pangangalaga, gayundin ang mga klerikong lalaki ng Abbey na nagdadala ng regular na koreo sa pagitan ng Gardiens Abbey at isang palitan ng koreo sa bayan ng Orleans.

Habang ang mga kamay ng panday ay nasa makikitid at nakademit na balakang, pinagmasdan ni Festoneau ang papalubog at mahinang araw na naglalaho lampas sa isang matigas at madilim na linya ng abot-tanaw. Sa itaas, ang namamatay na mga sinag ng araw ay naliligo sa matataas na ulap na may makukulay na kulay na, sa kabuuan, ay tila kumikislap na parang isang apoy mula sa langit. Sa malamig na hangin ng takipsilim, ang pag-ihip ng isang kabayo ay sumira sa katahimikan. Ibinaba ni Festoneau ang kanyang mga braso, bumuntong-hininga, at mabilis na naglakad papunta sa harap ng mga kuwadra— inaasahan niya ang padadalhan ng koreo ilang oras bago gumabi.

Nang paikot-ikot ang pari sa sulok ng gusali, nakita niya ang isang nakademit na pigura na may nakabukas na parol. mataas habang papalapit ito sa mga kuwadra mula sa hilagang tarangkahan ng Abbey. Malapit sa Festoneau, ang anino ay sumigaw, "Ano ang nagpapanatili sa paghahatid ng koreo?" Sumagot si Festoneau gamit ang sarili niyang tanong. "Nakita mo na ba ang aking mensahero?" "Tunay nga— mula noon—sa harap ng tarangkahan kasama si Friar Grate at ang batang si Miguel. Tinipon ko dapat ay nasa kuwadra na siya ngayon."

Nakakita si Festoneau ng anino malapit sa harapan ng Abbey, mabilis na papalapit ang distansya nito kasabay ng tunog ng mga tumatakbong kuko ng paa.

"Nasa lahat ng dako ang mga sundalo," reklamo ng malabong monghe, habang ibinababa ang kanyang parol. Huminto siya sa tabi ni Festoneau at hinarap ang papalapit na batang pari. "Matagal nila akong hinarang sa tarangkahan. Sinasabi ko na ngayon, Festoneau— mas marami pa sa mga nangyayaring ito ang hindi nakikita ng mata. Ano ang kailangan ni Abbey para mapamahalaan ng isang hukbo ang mabubuting intensyon nito?" Ipinatong ni Festoneau ang kanyang mga kamay sa kanyang balakang at tinitigan nang mariin ang kanyang mabilis na eskudero.

Hinila ng mensahero ang kanyang kabayo. Hinawakan ni Festoneau ang renda nito habang bumababa ang binata na ahit ang korona. "Ngayon ay kailangan kong alagaan ang aking kabayo sa dilim! Ipapaliwanag mo ang iyong pagkahuli ngayon din!" saway ni Festoneau sa kanya.

Yumuko ang eskudero at nagtapat; "Patawarin mo ako, prayle. Aalagaan ko ang kabayo, prayle,

kung gugustuhin mo. Nahulog ko ang supot ng koreo malapit sa harapang gate. Kinailangan ko itong hanapin. "Kalahating araw?" tanong ni Festoneau, habang inaakay ang kabayo papasok sa kuwadra. Pagkatapos ay huminto siya at umikot. "Bakit siya nagrereklamo sa akin? Sinakyan mo na naman siya nang malakas, bata?" Muli, yumuko ang mensahero. "Patawarin mo ako, prayle. Minabuti kong dumating bago gumabi—gaya ng inaasahan mo sa aking pagbabalik. Umalis ako sa Orleans nang gabing iyon dahil nahuli rin ang mensahero mula sa Avignon. Gayunpaman, pinainom ko pa rin ang kabayo sa pintuan. At bahagya lamang siyang pinakain sa Orleans."

"Nakikita ko." Hinampas ni Festoneau ang renda ng kabayo sa isang poste ng tali. Itinaas ng isa pang monghe ang kanyang parol para sa mas mahusay na pag-iilaw. Nagpatuloy si Festoneau; "Tungkol naman sa iyong pagkahuli, inaasahan ko na ikaw "Mag-uulat sa akin sa madaling araw. Kailangan ang masusing paglilinis ng mga kuwadra."

"Gagawin ko, prayle."

Sinuri ni Festoneau ang mga tali ng kabayo gamit ang isang dumaan na paghila at tinapik ang tagiliran nito. Pagkatapos ay niluwagan niya ang mga tali ng supot ng sulat na gawa sa katad at itinapon ito mula sa kabayo bago ibinaba ang supot sa kabilang monghe. "Narito ang iyong sulat; pahiramín mo ako ng iyong parol." Nagpalitan sila. Tumalikod si Festoneau at itinaas ang parol patungo sa isang mataas na kawit sa poste.

"May kailangan ka pa ba sa akin, prayle?" tanong ng mensahero.

"Oo," sagot ng pari, habang pilit na pinagmamasdan ang parol.

"Nasa akin na!" reklamo ng isa pang monghe; "Anong ginagawa mo? Sandali!"

Lumingon si Festoneau at nakita ang isang sundalong isinasabit ang supot ng koreo sa kanyang balikat at nagmamartsa palabas ng kuwadra dala ang satchel habang sumasagot, "Hindi ka napapansin ng aking mga utos, pari— mga sulat lamang sa koreo."

Pinanood nina Festoneau at ng kanyang eskudero ang monghe habang mabilis na lumalabas sa kuwadra at sumigaw para sa sundalo, **"Kanino ang utos? Ibalik mo! Tekla!"**

Tinawag ni Festoneau ang mensahero habang kumakaway. Itinaas niya ang mga kuko ng kanyang kabayo, sinusuri ang kalusugan ng bawat isa habang bumubulong sa kanyang eskudero, "Pakinggan mo akong mabuti. Mayroon pa akong isa pang gawain para sa iyo. Inaasahan kong magtatago ka sa kuwadra ngayong gabi—sa itaas, sa itaas. Huwag mong ipakilala ang iyong sarili sa mga guwardiya. Aalis ka patungong Avignon bago magbukang-liwayway."

"Tunay nga, prayle."

"Maghahatid ka ng isang napakahalagang liham sa Kanyang Kabanalan na mangangailangan ng kanyang agarang tugon.

Anuman ang mangyari, mananatili ka sa kanyang opisina hanggang sa mabasa niya ito. Gawin mo ang anumang kailangan, ngunit ingatan mo ang iyong lugar sa harap niya. Maaari mo ba akong samahan?"

"Oo, prayle—anuman ang kailangan, at nang may nararapat na paggalang." Bahagyang yumuko ang binata.

"At hindi ko inaasahan na babalik ka nang walang tugon, nakasulat man o sa salita."

"Sige," sabi ni Festoneau. "Babalik ako sa umaga at aasahan kong handa ka nang sumakay na parang

ang hangin. Sasakay ka sa kabayo ni Abbot Vonig sa pagkakataong ito.

Ngumiti ang mensahero, alam ang reputasyon ng kabayong lalaki.

"Kung gayon, umakyat ka na." Ikinumpas ng pari ang kanyang eskudero sa mga tahilan bago kinuha ang parol at naglakad pabalik sa hilagang tarangkahan ng Abbey.

Lumipas ang gabi at halos lahat ng mga monghe at eskudero sa dormitoryo ng Abbey ay nagpahinga na para sa bisperas. Gayunpaman, sa tirahan ni Festoneau, isang lamparang langis ang nag-iilaw sa isang kakaibang mesa kung saan nakapatong ang isang pergamino na naka-address sa Kanyang Kabanalan. Isinulat ni Festoneau ang kanyang lagda, isinilid ang quill sa alagyan ng tinta nito, at pinatuyo ang tinta gamit ang hipan. Binasa niya ang isang liham na nagdedetalye ng mga pangyayari simula nang dumating si Blasi sa Gardiens.

Malinaw ang layunin ng liham: Ang tanungin si Papa Clement kung nagtalaga siya ng kapalit ni Abbot Vonig kasama ang isang Kardinal mula sa Avignon. Inamin niya kay Clement na kinatatakutan niya ang pinakamasama: na maaaring may mga taong nasa labas ng Konseho ang nakatuklas sa pagkakaroon ng 'relikyas', na binantayan ng Abbey. Maingat na tiniklop ni Festoneau ang liham. Pinainit niya ang isang kutsilyo sa ibabaw ng lamparang langis at pinutol ang isang sulok ng isang bloke ng wax bago tinatakan ang sulat gamit ang tinunaw na kumpol. Pinatuyo niya ang selyo gamit ang hipan.

Biglang kumurap ang lamparang langis. Kumalat ang sulat sa kanyang mga kamay. Tila napuno ng malamig na hangin ang silid. Ibinaling ni Festoneau ang kanyang tingin upang kumpirmahin ang isang mahigpit na nakasara na bintana. Sa hindi natural na ginaw, umubo siya at nakita ang hindi maikakailang hamog sa kanyang hininga. Tumalon ang pari mula sa kanyang mesa at umikot, hinanap sa madilim na sulok ng kanyang silid —*Siya*.

Gayunpaman, isang nakatayong anino lamang ang kanyang natagpuan sa malayong sulok. Tumabi siya upang hayaang sumikat ang lamparang langis at ipakita ang malabong hugis. Natunaw ang kanyang mga buto; nilamon siya ng takot, tulad ng isang ilog ng naglililyab na alkitran na dumadaloy sa kanya. Ang Espiritu ng bato ay nakatayo sa harap niya, hubad na hubad, na may kumikinang na itim na mga mata, mahabang buhok, at nakangiti sa kanyang malambot na kaluluwa. Kilala siya ng pari tulad ng pagkakilala sa kanya ng lahat ng mga monghe ng Abbey: ang nagmumulto na Demonyo at mapakiapid noong mga siglo na ang nakalilipas—ang *Naghaharing Reyna ng Succubi* at ang masamang ina na pinagmumulan ng lahat ng Grotesque na mga pigura na nakahanay sa mga terasa ng katedral ng Abbey.

"Hindi!" itinago ni Festoneau ang sulat sa kanyang likuran.

"Ngayon nga talaga, banal na tao. Hindi ba't labis kitang nasiyahan?" bigkas ni Lucifael sa isang koro ng isang libong kababaihan.

"Nakikiusap ako sa iyo—lumipas ka na sa akin."

"Ah, pero hindi po pwede, butihing ginoo," nakangising sabi niya.

"Ibinigay ko na ang aking sarili—sa Diyos," pabulong na sabi ni Festoneau. Tulad ng maraming monghe sa Abbey, maging si Festoneau ay may sarili ring estatwa na may pakpak sa ibabaw ng katedral, na nakapatong maraming taon na ang nakalilipas.

"Iyan ba ang tawag mo diyan? Diyos?" sarkastiko niyang tanong habang papalapit. "Siya ang iyong Panginoon at Hari. Umalis ka, *Babaeng Multo!*"

Huminto si Lucifael sa harap niya at ikinuyom ang mga kamay ni Lucifael sa likuran niya habang inosenteng nagtanong, "Ano itong dahon na itinago mo sa akin, Festoneau?" Ang pari ay nakatayong nanigas, nanginginig. "Sa ngalan ng Diyos, lisanin ninyo ang Kanyang banal na lupain." Yumuko siya sa paligid niya na parang mausisa tungkol sa nakatagong sulat at natagpuan ni Festoneau nakatitig sa Kanyang mabibilog na dibdib na nakalutang sa liwanag ng lampara.

"Gusto mo ba sila, ginoo? Nalulugod ka ba sa mga ito?" tanong niya nang mapang-akit at pabulong nang hindi tumitingin. Inalis ni Festoneau ang kanyang mga mata, "Umalis ka, *Demonyong Patutot*, sa ngalan ng lahat ng banal at sagrado!"

Tumayo siya at nagtanong, "Aalis ka? Gumagawa ka ba ng liham na tatawag sa akin at pagkatapos ay hilingin mong umalis na ako?" Isang mapang-uyam na ngiti ang sumilay sa Kanyang mga labi at ang liham ay tuluyang nagliyab. Dinampot niya ang kanyang mga kamay at ang papel ay lumutang sa sahig na parang isang parisukat na abo.

"Napakasama ba iyon, o napakasama?" tanong niya, habang maluwag na nakapatong ang mga braso sa kanyang mga balikat. Kumawala siya at tumakbo papunta sa pinto—ngunit hindi bumukas ang pinto. Idiniin niya ang kanyang kamao dito at sinubukang sumigaw nang ikinumpas nito ang kanyang daliri na may itim na kuko at natahimik ang kanyang lalamunan. Muli, kinatok niya ang pinto, ngunit walang ingay na narinig sa buong silid.

"Maraming panahon na ang lumipas mula noong huli mong natikman ang laman—at ang akin. Kahit ngayon, alam ko ang nag-aalab na nararamdaman mo; ngunit ililigtas kita mula sa sakit ng pananabik. Umupo ka sa kama, ngunit tandaan mong hindi ako hihiga sa ilalim mo." Ikinumpas niya ang Kanyang kamay at ibinalik ang kanyang tinig sa kanya.

"Ayoko!" bulyaw niya, sabay talikod sa sulok sa pagitan ng pinto at dingding.

Dahan-dahan siyang humakbang patawid ng silid at tinulungan siyang makaalis sa sulok, ginagabayan siya patungo sa kama habang inaalo siya gamit ang isang bulong; "Pahiramin mo ulit sa akin ang iyong binhi, banal na tao. Pagkatapos lamang, papaalisin kita."

Humiwalay si Festoneau, idiniin ang likod sa dingding. Itinulak siya ni Lucifael sa pagitan ng mesa at kama. Sumandal siya sa mukha nito. "Mayroon ka pa ring espiritu, aking masiglang banal na tao. At hindi ba ako karapat-dapat sa iyong paningin?" Inayos niya ang mga kulubot ng kanyang damit at tumingin sa kanya. tumingin sa kanya nang may bahid ng kasiyahan.

"Hindi ko na gagawin. Hindi na kailanman mauulit," sabi niya sa Kanya. Sa loob ng makipot na espasyo sa pagitan ng kanilang mga mukha, hinawakan ni Festoneau ang kanyang noo at katawan bilang tanda ng krus. Sumandal si Lucifael, nanlilisik ang kanyang itim na mga mata. Hinawakan niya ang pari sa ilalim ng kanyang baba. Namuo ang mga ngiping parang aso sa Kanyang bibig habang nagsasalita siya. "Nauubos na ang aking pasensya. Hinihingi ko lamang ang iyong pahintulot dahil

May isip kang ibigay ito. Huwag mong ipagkamali na parang pagpili— dangal lamang ang aking kayang ibigay ikaw.

"Pero bakit mo pa sila ginagawa? Patay na silang lahat—nabilad sa araw—naging bato na."

Tumawa siya nang mahina. "Libu-libo ang namamatay para mabuhay ang libu-libo. Ito ang kalikasan ng Buhay at Kamatayan. Ano ang alam mo maliban sa kalibugan at pagkakasala?"

"Patay na ang mga Grotesque ninyo! Lahat sila! Para na lamang silang mga estatwang walang buhay sa ibabaw ng katedral!"

Tiningnan niya ang mga mata nito. "Tama na ang mga walang kwentang salita, banal na tao. Pahihiramin mo ba sa akin ang iyong binhi o hindi?"

"Hahatulan ka sa harap ng—"

Pinutol niya ito gamit ang isang pagkaway ng itim na kuko nito at muling ninakaw ang boses nito. Pinilit niyang lumingon ngunit hindi siya makalayo sa Kanya.

Kumunot ang noo niya habang tinititigan ito nang may matinkad na kulay. "Tulad ng gusto mo. Hindi ko naman hiningi ang pahintulot mo noong una." Pinadaan niya ang mga daliri sa mukha nito para maabot ang kaibuturan ng isipan nito. Minsan, nanigas at nanginig ang pari; ang kanyang nanlalaki at naluluhang mga mata ay tanging ang kanyang nanginginig na kamay ang nakahawak sa talim na may mantsa ng waks sa kanyang mesa. "Tunay nga, mahal kong banal na tao," naliligo si Lucifael sa kanyang takot, "Ibibigay mo sa akin ang akin. Kunin mo ito; gamitin mo ito. Ako ang iyong pinalayas at gumagala na diyos na ngayon ay nag-uutos sa iyo." Tumawa siya nang sabay-sabay ng maraming babae at ang Kanyang boses ay lumalim nang pa-oktaba sa bawat salita Niya. "*Walang sinuman ang nabubuhay na kasing sama ng isang demon god dog nomad kahit—*"

Biglang pumihit ang Kanyang ulo kasabay ng isang kaluskos habang hinubog nito ang sarili bilang isang nabubulok na ulo ng asong-gubat . Sa paligid ng Kanyang bagong nguso, ang mga nawawalang bahagi ng balat ay nakalantad sa mga butong may butas-butis. Isang mabahong amoy ang kumulo mula sa Kanyang ulo at sumira sa hangin ng silid. Pagkatapos ay niyakap niya ang mga balikat nito, sumandal sa kanyang tainga, at bumuntong-hininga: "*— habang ako.*" Pinanood ni Festoneau ang kamay nito na itinaas ang kutsilyo.

Hinaplos ni Lucifael ang kanyang dibdib, habang iniyuko ang ulo na parang isang mausisang aso habang ang nanginginig na espada ay papalapit sa pari.

"Magpahinga ka, banal na tao," inalo niya ito nang may nakasasakit na amoy ng hininga ng isang hayop . "Upang mailigtas kita mula sa nag-aalab na sakit ng Tao."

Ang mitsa ng lampara ay humigop ng huling patak ng langis mula sa halos walang laman na sisidlan; at ang apoy nito ay tumatalbog nang pabago-bago, na parang natupok sa isang mabangis na sayaw ng apoy, sa pagsisikap na sugurin ang walang humpay at bumabalot na kadiliman at panatilihing buhay.

Sa labas ng dormitoryo ng Abbey at sa buong patyo, walang sundalong nakakita sa mahinang kumikislap na liwanag na nagmumula sa makitid na bintana ng tirahan ng pari.

nakita ang kumukupas na liwanag at patuloy na dumidilim na silid. Walang monghe ang nagising mula sa mapayapang pagkakatulog. Lumipas ang oras at unti-unting lumilipas ang gabi.

~*~

Bago magbukang-liwayway, isang nakakapangilabot na sigaw ang umalingawngaw sa dormitoryo at isang lumalaking grupo ng mga sundalo at mga monghe na inaantok ang mga mata ang nagdagsa sa pasilyo patungo sa tirahan ni Festoneau . Bigla silang pumasok sa kanyang selda at natuklasan ang kanyang silid na magulo, may mga nataob na muwebles, mga basag na personal na gamit, at mga ginutay-gutay na pergamino na tumatakip sa sahig at mga muwebles na parang niyebe. Hindi ang daan-daang piraso ng pergamino ang dahilan kung bakit mabilis na tumakas ang mga monghe palabas ng silid tulad ng pagpasok nila rito. Hindi rin ang magulo na bahagi ng silid ang dahilan kung bakit umatras ang mga sundalong natigilan . Ang mga dingding at sahig ay natatakpan ng dugo kaya't ang amoy ng kulungan ay masangang dahil sa mala-bakal na amoy nito.

Sa harap nila, isang umiiyak na Festoneau ang nakaupo sa dulong sulok ng kanyang silid, sa tabi ng kanyang nakabaligtad na kama at may hawak na maso sa kanyang kandungan na nababalutan ng namuong dugo. Ang kanyang walang buhay na kabilang kamay ay nakapako sa kama, isang talim ang nakausli sa kanyang namamagang palad. Natuklasan ng pari ang karamihan sa kanyang pintuan at napaluhod, itinutok ang talim nang mas malalim sa kanyang palad at kama, sumisigaw ng mga sipi mula sa Kasulatan tungkol kay Hesus Pagpapako sa Krus. Tumutulo ang pawis mula sa kanyang noo, at ang kanyang nanlilisik na tingin at ang puti ng kanyang mga mata ay gumulong sa silid na parang walang gana na titig ng isang asong galit na galit. Nagmadaling lumapit ang mga sundalo upang hulihin ang kanyang braso na may hawak na martilyo at dinurog niya ang mukha ng isa sa kanila bago pa nila mailigtas ang pari mula sa kanyang sarili. Hinihinal at naipit, bumagsak si Festoneau at binitawan ng mga sundalo ang kanyang nakapakong kamay.

Sa kasamaang palad, namatay si Festoneau nang araw na iyon; at pagkatapos lamang ng kanyang pagpanaw—habang naghahanda para sa libing— natuklasan ng ilan sa kanyang mga kapwa monghe na ginamit niya ang talim sa higit pa sa kanyang kamay. Maliwanag sa kanila, sa umuunlad na kabaliwan ng pari, kinapon niya ang kanyang sarili; ngunit ang kasunod at masusing pribadong paghahanap sa kanyang tirahan ay walang nakita. Nang matuklasan ito, inutusan ni Blasi ang mga monghe na nakaalam ng pagpinsala sa sarili na manatili tumahimik at kinuskos ang kabaliwan ni Festoneau sa sahig at dingding bago tinatakan ang kabaliwan ng yumaong prayle silid-dormitoryo nang walang hanggan. At sa gayon, ang nababalutan ng telang si Friar Festoneau ang naging pinakabagong residente ng isang maringal at maayos na pinalamutian na katakomba na dating inilaan para sa yumaong Abbot Vonig; at sa kabutihang palad para kay Blasi, ang kakila-kilabot na pang-abala ay nagsilbing mahusay upang makuha ang atensyon ng mga residenteng monghe mula sa mas kahanga-hangang layunin na kanyang itinatago.

[Tapusin ang Kabanata 5]

Ang akdang pampanitikan na ito ay nilikha lamang bilang pag-aalay ng

Edgar Allan Poe (1809—1849)

— Nawa'y manatili ang kanyang pamana sa ating lahat —

~[GothicNovel.Org](https://www.gothicnovel.org)~